

Av. Taner SAVAŞ

hukuk köşesi

MESLEK KURULUŞLARINDA SEÇİMLER

Bildiğiniz üzere Ocak ayında İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nde genel kurul seçimleri yapıldı. Öncelikle seçimler neticesinde, Şubede görev üstlenen inşaat mühendislerine başanlar diliyoruz. İnşaat mühendisliği mesleğinin karşı karşıya olduğu sorunları gözettiğimizde işlerinin kolay olmadığı aşikâr.

Odalara, Anayasamızın 135. maddesi ile 6235 sayılı kanuna göre kurulmuş olan, kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu. Odalar, meslek mensuplarının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslek faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak, meslek disiplini ve ahlakını korumak için her türlü faaliyette bulunmakla yetkilendirilmiştir. Odaların kuruluş amacı ve faaliyet alanıyla ilgili olarak www.imoistanbul.org.tr web adresindeki Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu kararını incelemenizi tavsiye ediyorum.

Odalarn, yukarıda açıkladığımız kamusal niteliği, seçimlerin, diğer sivil toplum örgütlerinden farklı usullerle yapılmasını öngörmüştür. Sivil toplum örgütleri, yöneticiler tarafından organize edilen toplantılarda seçilmektedir. Ancak odalarda seçimler yargı organlarıncı yapılmaktadır. Seçimlerin tam bir disiplin içerisinde gerçekleşmesinin Yasa Koyucu tarafından ne kadar önemsediyiğini açıklayabilmek için, seçim usulünün Anayasamızda açıklandığına değinmek yeterli olacaktır. Gerçekten temel yasa niteliğinde olan Anayasamızın 135. maddesinde seçimlerin, kanunla belirlenen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oylamayla gerçekleştirileceği öngörülmüştür. Anayasamızın 135. maddesine paralel olarak, 6235 sayılı Kanunla seçimlerin usul ve esasları kapsamlı bir biçimde açıklanmıştır.

Öncelikle genel kurul toplantısından en az onbeş gün önce, oda üyelerinin listesinin, toplantının gündeminin, yapılacağı yerin, gününün, saatinin ilçe seçim kurulu başkanı olan hâkime bildirilmesi gerekmektedir. Bilindiği gibi Seçim Kurulları, seçimle ilgili kararları alan, itirazları inceleyen yargı organlarıdır. Dolayısıyla seçimler daha başlangıcından itibaren yargının kontrolü altında gerçekleştirilmektedir. İlçe Seçim Kurulu Başkanı, sunulan teslim edilen kayıt ve belgeleri incelemek, varsa noksanlarını tamamlattırmak yetkisine sahiptir. Herhangi bir noksan görmezse listeyi onaylayarak askıya çıkaracaktır.

İlçe Seçim Kurulu'nca bu şekilde onaylanan listeler ve toplantıya

ilişkin diğer hususlar ilân edilir, oda üyelerinin ilan edilen kayıtlara itiraz etmek imkânı bulunmaktadır. İtirazlar hâkim tarafından incelenerek karara bağlanacaktır. Bu durum yargı organlarıyla birlikte, Oda üyelerinin de denetim mekanizmasının bir parçası olduğunun ortaya koymaktadır.

Şimdiye kadar ki bilgiler seçimlerin hazırlanması sürecine ilişkindir. Oylama işlemi yargı denetiminde gerçekleştirilmektedir. Gerçekten, bu aşamadan sonra, İlçe Kurulu Başkanı, kamu görevlileri veya aday olmayan mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu atayacaktır. Seçim sandık kurulu, seçimin yapılacağı yerde, seçimlerin kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi gibi konularda görev yapacaktır. Seçim kurulunun görevi, seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam edecektir. Ayrıca seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler ilçe seçim kurulundan sağlanır ve sandıkların konacağı yerler hâkim tarafından belirlenir. Yine bu aşamada, oda üyesi meslek mensupları da, ilçe seçim kurulu görevlilerine nezaret etmektedir. Meslek mensuplarının oylama işlemlerine nezaret etmesi, seçimlerin kanuna uygun olarak yürütülmesini sağlamak bakımından en az ilçe seçim kurulunun üstlendiği görev kadar önemlidir. Oy verme işleminin; gizli oy, açık tasnif esaslarına göre yapılması gereklidir.

Seçim süresi sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim sandık kurulu tarafından imzalanır. Tutanakların birer örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici seçim sonuçları ilân edilir. Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir örneği ile birlikte üç ay süreyle saklanmak üzere ilçe seçim kuruluna götürülür. Son olarak, oda üyelerinin, seçimin devam sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına itiraz etme hakları bulunmaktadır. Bu itirazlarda ilçe seçim kurulunca incelenir ve itirazın karar bağlanmasından sonra hâkim, kesin sonuçları ilân edecektir.

Ocak ayında yukarıda ifade ettiğimiz süreç yaşandı ve bu süreç sonunda Şubede görev alacak meslek mensupları belirlendi. Aslında meslek örgütlerine yasa koyucu tarafından ne kadar değer verildiğini anlamak için sadece seçim sürecini anlatmak yeterli. Umarız önümüzdeki dönemde, yasaların uygulayıcıları da, bu önemin farkına varıp, yukarıda açıkladığımız usul ve esaslar çerçevesinde büyük bir hassasiyetle belirlenen meslek örgütlerinin, görüş ve önerilerine gereken değeri verirler.